

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

A „KELET” előfizetési díja:

időkre postán vagy helyben házhoz hozva	
Egész évre	16 frt
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy hóra helyben	1 frt 50 kr
Egyes száma ára	7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Főter 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

ÁZ ÉRTÉKESEB CZIKKEK DÍJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díjak

Hétkor lassított garmond sor vagy annak tere 6 kr.
Bütyköt minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppellik Alois Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasensteint et Vogler (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasensteint et Vogler hirdetés köv. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 13. és Budapest zervitátor 5. sz.

Nyitási czikkok
garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Kolozsvár, 1877. május 26.

(?) Azok a kik egész szenvedélyességgel és egyoldalúsággal vádokat emelnek külső kormányzatunk ellen állítólagos télen-ségért: evel az első szeg már be volna verve Monarchiánk koponyájába s e tekintetben mind a magyar, mind a német közvélemény ösztönzerűleg is helyes nyomokon jár, a midőn határozottan visszautasít minden orosz barátságot, sőt követeli a török birodalom épségben való föntartását. De az ösztön-szerűleg kijelölt ez általános irányzat helyessé-géből csak azok számára következik a rö-ggőbi actióba lépes szükségesség, a kik tényleg ösztöneik hatása alatt itélnek s úgy tényleg vaktában rohannak utukon, a nélkül, hogy annak körülményei felől határozott is-méretet szerezzenek maguknak.

Tagadhatatlan, hogy abban az esetben, ha az orosztrák-magyar Monarchia kelet-déli határai körül végleg az orosz verhetne győ-keret: evel az első szeg már be volna verve Monarchiánk koponyájába s e tekintetben mind a magyar, mind a német közvélemény ösztönzerűleg is helyes nyomokon jár, a midőn határozottan visszautasít minden orosz barátságot, sőt követeli a török birodalom épségben való föntartását. De az ösztön-szerűleg kijelölt ez általános irányzat helyessé-géből csak azok számára következik a rö-ggőbi actióba lépes szükségesség, a kik tényleg ösztöneik hatása alatt itélnek s úgy tényleg vaktában rohannak utukon, a nélkül, hogy annak körülményei felől határozott is-méretet szerezzenek maguknak.

Mert lehetetlen figyelmen kívül hagyni, hogy monarchiánk számban és nyomatekban túnyomó német és magyar eleme mellett a szláv elem is jelentékeny contingent szol-gáltat azon körülményekre nézve, melyeket, mint tényezőket nem szabad ignorálnia an-nak, ki az egész monarchia erőit igénybe vévő elhatározások gyepőjét kezében tartja s a ki oly actió megindításában van hivat-sa dönteni, a mely létkérdésünk körül forog.

E tekintetben nagyon is figyelemreméltó adatokat s alig kicsinyelhető újmutatásokat szolgáltat a zagrabi „Obzor” ismeretes cik-ke, melyről bizton állíthatni, hogy nem csak egy hírlap író, hanem a monarchiabeli szláv elemek gondolkodásmodjának ad kifejezést s e gondolkodásmoddall mindenesetre számot kell vetnie annak, ki a közö hadseregnek a harcra indulásra a parancsszót ki akarja adni. Mert ne feledjük, hogy mig alkotmá-nyos kormányzat alatt állunk, a kormány oly formák által van kötve, a melyeknek consequentiáit nem csak akkor vagyunk kény-telenek hordozni, ha azok kedvünk ellenére vannak.

S im az „Obzor” egész nyíltan kimond-ja, hogy nekik mindaz jó barátjuk, ki Tö-rökországot Európából kiszorítja s a Balkán

félszigeten lakó népeket önállósághoz segíti, s ellenségekül tekintik mindazt, ki e „föl-szabadítónak” útját állja.

Az okoskodás e láncszemével tehát szá-mot kell vetni, és ép ugy számot kell vet-ni Európa fölfogásával is, a mely bizony-nyal komoly bírálat alá veszi annak az ál-lamnak eljárását, a mely az eddig még lo-calizált háborút, flagrans megsértetés nélkül, első alakitná európai háborúvá át.

Mert annak az államnak, mely Euró-pával szemben magára akarja az európai conflictus még bonyolultabbá tételéért a fe-lelősséget vállalni: erre oly nyilvánzó ar-gumentumot kell fölhoznia, mely teljesen in-dokolhassa az elhatározást s mely ne vonjon második láncszemű olyan következményeket maga után, melyek egész Európát boríthat-nák lángba.

Itéletünk tehát, melyet magunknak a helyzetről és így a teendőkről alkothattunk, mindig féleles, valamig épen e tekintetben határozott adatok előttünk nem fekszenek s ha azok tekintetbe nem vételével akár föl-tételen helyeseljük, akár föltétlenül hibáz-tatjuk külső kormányzatunk e részben va-ló magatartását.

De a midőn a körülményeket szükség-kép latba kell, itéletünk megalkotásánál, vetnünk nem kerülheti ki figyelmünket az a tény sem, hogy valamint Európa érdekei-vel homlokegyenest ellenkezik a szláv elem praepotentiára emelkedése, ép oly hideg borzadály futja el az „Obzor” cikke író-jának hátát akkor, a midőn arra gondol, hogy a Balkán félszigetről kiszorítandó Török-ország helyett az orosz fönhatalóság foglalhatná el s ez esetre már határozottan számít Ma-gyarországra, mint „természetes” szövetsé-gesre a szláv népek „szabadságának” meg-védésében.

Ez őszinte vallomás mig egyfelől kellő világításba helyezheti Oroszország szemé-ben a „rokonszenvet”, melyet irányában a mi szlávjaink táplálnak, viszont megnyugtató adatul szolgálhat számunkra is külső kormá-nyzatunk számára is arra nézve, hogy ma-gok, a monarchia szlávjai is helyes érzékkel bírnak saját érdekük megítélésében is arra nézve, hogy a végconsequentia kivonásánál nem maradhat semmi kétség fön az iránt, hogy a monarchia összeérdeke a monarchia összes erőinek támogatására számíthat.

Mi épen ez őszinte vallomás alapján nómi megelégedéssel fogadjuk az „Obzor” cikket, s számítunk rá, hogy külső kormá-

nyázatunk csak ugy latba veti a végelha-tározásnál a szláv elem e tulajdonképoni célzatát, mint a monarchia többi népeinek félreismerhetetlen hangulatát s mint Európa közitéletének nyomatekát.

A végeredményül e három között nem lehet nézeteltérés a teendőkre nézve...

— Az orosz czár, mint a „P. L.”-nak Berlinből írják, Romániába utazása előtt amnes-tiát fog kibocsátani, s mint Vilmos császár a legutóbbi hadjáratban, személyesen vendi át a működő hadsereg főparancsnokságát. Ugyanez idő-ben egy harmadik orosz hadtest Kaufman tábornok alatt a kaukázusi fölkelés erőlyes elnyomására indul. Novikoff bécsi és Suvalow londoni orosz kü-vetek Pétervárra hivatásának czélja e levél sze-rint az, hogy a czárnak Romániában időzte alatt antipanszláv értelemben működjenek a diplomaiiai és stratégiai terrain kipécézésére.

— A francia ministerváltozás és Német-ország. A franciaországi eseményeket Német-országban folyton éber figyelemmel kísérik, s mint jelentik, ezekkel áll összeköttetésben Bismarck hg. berlini időzése is. A németországi sajtó nyilatko-zataiból kiemeljük a következőket: A „Provincial-Correspondenz”, miután részletesen elmondotta a legutóbbi ministerváltozást megelőző eseményeket, így szól: „A kamarák elnapolása, melyet esetleg négy hétre terjedő újabb elnapolás fog követni, a jelenlegi körülmények között a kamarák feloszlata-sának és az új választásoknak bevezetését képezi, mely alkalommal a régi pártok s különösen az ultramontanok a mult évben elvesztett uralmokat vissza akarják szerezni. Azon befolyások és körül-mények, melyek között Franciaországban e cso-dálatos változás beállott, főleg a jelenlegi európai viszonyok között az új válság további fejlődésére irányozzák minden oldalról a legkomolyabb figye-lmet”. — A „Germania” határozottan azt állítja, hogy a francia ministerváltozást Simon olaszor-szági utazása idézte elő. A ministerium bukása ezen változás alkalmával a marsallnál már elha-tározott dolog volt ugyan, de a catastrophiát siet-telét Simon azon nyilatkozata a kamarában, hogy „a pápa hazudik”. IX. Pius — így szól az idézett lap — megbotránkozott azon, hogy egy francia miniszter ekként nyilatkozik s azért a nuntius-t utasította, hogy ez adja tudtára a francia kö-zársaság elnökének, hogy a vatikánban arra ké-szülnek, hogy a francia kormányval a diplomaiiai viszonyt megszaksítsák. A köztársaság elnökét e közlemény természetesen nagyon nyugtalaní-totta s csakhamar megtalálták az ürügyet, hogy Simon ur további gazdálkodásának elejét vegyék.

csak, neki nincs semmi kifogása ön ellen; becsüli s meglehet, szeretné is önt, ha engem nem akar-na nélkül venni.

Mind csak ezt ismételi, s nem hallgat semmi okos ellenvetésemre. Egészen le van verve, nincs étvágya, s félek nem is alszik. Szóval azt kell hinnem, hogy féltékeny reám. Nem akarja, hogy hogy férjhez menjek. Ne nyugtalanodjék tul-ságosan e miatt; Hope oly fiatal még, s mindennek felett oly jó szívű és okos! Legyen türelmemmel pár napig. Ha egészsége helyre áll, s jól érzi ma-gát, meg fogom győzni őt. Erről jót állok; egy kis ellentállás után mindig engedett kérésemnek, s ez ember tíz tizenegy éves korában nem bír még megingathatlan akarattal. Atyám ma felkelt. Már is szeretne munkához fogni. De én nem en-gedem. Mondja kedves anyjának szíves tisztelete-met, s sajnáljon egy kicsit azért, hogy annyi szo-morúságot kell önnek okoznom.

„Butler Love.”

E levél olvasása után borzasztó napot töltöttem. A legszomorubb sejtelmek töltötték el szívemet; ugy tetszett hogy többé nem fogom látni Love-ot, hogy köztünk vége mindennek.

Lassanként lecsendesedtem, hisz levele oly jóságos, oly bizalomteljes volt! Megmutattam a levelet anyámnak is, ki vizsgálni igyekezett.

— Oly helyes gondolkodás, oly tiszta lelki egyén, mint Love, nem fog engedni, egy gyermek igaztalan kívánságának, ugy mond. Tedd meg a mit kíván; ne menj oda, se holnap se holnap-után azután majd elmegyünk együtt. Butler ur nem adhatván vissza látogatásaidat, betegsége elég ok arra, hogy én látogassam meg őt.

— Nem, azt ne tegye, válaszoltam, elég ha személyem által ki van már téve a világ itéleté-nek. Én félek e gyermektől, ki nem olyan, mint más gyermekek.

A háboru.

Ismét kísért a keleti foglalkások eszméje és most már, a dolgok jelen stádiumában veszélye-sebben, mint eddig. A „P. L.” Berlinből apr. 23-iki kelettel táviratunkban már említett a követ-kező eredeti sürgönyt közli:

„Ide érkezett bécsi tudósítások szerint ott ujra fölmerült és szilárd gyökeret vert egy osz-trák secundo genitura megalapítása a Balkán fél-szigeten. Bosznia, Herzegovina és Szerbia egyesí-téséről van szó s az újonnan alapítandó trónra Frigyes főherceg (az elhalt Károly Ferdinánd fő-herceg fia: Károly főherceg unokája és Albrecht főherceg örökös) fogna emeltetni. A terv állító-lag nagyon megérett.”

Ezzel sok tekintetben összevág ugyanazon forrás bécsi levele, mely a román függetlenségről szólva, azt mondja, hogy az ellen Ausztria-Ma-gyarország nem fog semmi különlépést tenni, va-lamint a hatalmak sem fogják azt külön-külön el-ismerni; ezen ügy elintézése majd csak akkor lesz a hatalmak által elintézendő, mikor a háború-következményei fölött folyand a tanácskozás, „de egészen másként érintetnek érdekeink, ha Szer-bia egy új actióba lépne, mert ez, eltérőleg Ro-mánia magatartásától, szláv jelleggel bírna.

Tudvalevő, hogy a hivatalos Orosz-ország nem kívánja Szerbia actióba lé-pését.

És ha Oroszország kívánná Szerbia actióját, ezt csak azon utógondolattal tehetné, hogy osz-trák occupatiót idézzon elő Szerbiában. Milán fe-jedelemnek Pétervárról tudomására adták, hogy látogatása Plojstben nem igen fogna szívesen fo-gadtatni s ennél fogva ez a látogatás el is fogna maradni.

Milán fejedelem persze nehéz helyzetben van, mert ha ellen áll a háborupárt actió-kedvének, az trónjába kerülhet; ha pedig nem lesz képes féken tartani a mozgalmat, akkor Ausztria-Magyaror-szág feladata lesz gondoskodni arról, hogy Szer-bia részvétele a háboruban ne ismétlődjék.

Az igen hihető — hisz egészen megfelel az eddig jól ismert muszka politikának, — hogy Oroszország hivatalosan arra inti Milánt, hogy ne lépjen actióba; de fölhivatalos uton annál inkább ösztönzi arra, — számítva nemcsak az occupatió-ra részünkről, de egy „osztrák secundo genitura” megalapítására is.

Egy másik lap bécsi levelében is olvasunk kategorikus nyilatkozatokat arra nézve, hogy „Szerbia elvesztheti létét is,” hogy ha actió-ba lép.

Bárcák építése.

Oroszországból a napokban 400 hajóács ér-

— Az meglehet, de nővére szeret téged, s nem félt kiteni magát a világ itéletének az ál-tal, hogy levelet írj neked. Én az illeml fogalom e megtérésében, egy nemes lélek fellebbanását látom. Nektünk kötelességünk vele együtt küzdeni, a körében felmerült akadályok ellen, s megmu-tatni neki, hogy teljesen bízunk benne.

Meg fogjuk látogatni őt, ha mondom, két három nap múlva elmegyünk hozzá.

Anyám e lépése által, még inkább biztosít-ni kívánta Love beleegyezését, hogy nőmmé le-gyen, de a bekövetkezett események, meg aka-dályozák ebben. A Butler ur orvosa azon perc-ben lépett be hozzánk, midőn éppen készültünk Bellevue-be indulni. Mint a Butler ur és leány-a küldötte jött, tudunkra adni, hogy Hope, meg-lehető veszélyes ideglázba esett, s az orvost bi-za meg hogy kiméletesen tudassa velünk az okát e betegségnak. A gyermeket, látva hogy néjje férjhez akar menni, mély levertség, neme a két-ségbeesésnek fogta el. Ez mindenesetre nagyigaz-talanság, nagy hiba tőle, az atya hiszi is, hogy meglehet őt győzni e felől, s nőjje reményli, hogy csak muld szeszély; de mindennek előt abban kell járni, hogy a kis beteg, meggyógyuljon. mindent kerülni, kell mi szomorítaná, vagy izgatottságba ejtené, s ugy tenni mintha engednének, bohó szeszélyének. E szerint nem is gondolhatok arra, hogy nyolcz tíz nap előtt megjelenjek Bellevue-ben. Ádást is, az orvos megígérte, hogy gyakori tudósítást küld a beteg állapotáról.

— Most láthatja! szálltam anyámhoz, az orvos távozása után. Veszve minden! Ez a gyer-mek balehal, ha Love nem enged neki, s miu-tán öccsét imádja, kész minden áldozatra.

Anyám az ő szokott egykedvűségével, ko-morságra hajló jellemével, s sivar örömtelen gon-dolataival foglalkozva mindig, már is nagy erőfe-sztéssel tudta megtenni, hogy nyugodtnak lát-szassék, s engem vizsgálni bírjon.

kezeti Galaczbá, Renibé és Ismailba. Ezek ott apró bárcákat építenek. A Dunán átkelés pontjain határozottan Kabarast és Izlast emlegetik.

Gyurgyevói sereg létszáma.

Gyurgyevó valószínűleg szintén egyike lesz azon pontoknak, hol az átkelést az oroszok meg fogják próbálni. A hadvezérlét intézkedései szerint máj. 24-ig ide 45 ezer főnyi gyalogságnak, 12 század lovasságnak és 115 ágyúnak kell szállít-tatni. E seregek számára ott nagy sátrótábort építettek. Ugyanide 36 nagy ágyu is érkezett.

Az orosz földhadiszállás.

Az orosz földhadiszállás a czárnak Plojstbe érkezte miatt még egyelőre e helyen marad, mi azt mutatja, hogy a Dunán való átkelés még nem történik meg mostanában. Különböben is orosz tisz-tek állítása szerint az orosz hadsereg fölvonulása a Dunához még nincs befejezve.

A lengyel léglo.

A Törökországban alakítandó lengyel legióra Galicziában már megindultak a toborzások. Egy-előre ezek titokban folytattak, s máris szép sikerrel, ugy hogy a lembergi helytartóság szük-ségesnek találta a kerületi kapitányságokat kör-iratban figyelemztetni, hogy a toborzókra ügyel-jenek, s működéseket a mennyire lehet, akadá-lyozzák.

A Dunánál való műveletek.

A Dunánál való műveletekről a „Daily Tel.” következő sürgönyket hozza:

Rustuk, vasárnap reggel. Az ellenség Sim-niczin, Sistoával szemben concentrálja hadere-jét. Nagy török csapat indult utnak Nikopolis felé.

Rustuk, hétfő reggel. Az oroszok végre jelt adnak, hogy hol fogják a főkiserletet megtenni a Dunán való átkelésre. Nagy készülődések történ-nek arra, hogy Rakova és Nicopolis közt áthidal-ják a Dunát, vasuton szállítottak a part közelébe pontonokat hajóhidhoz és kis gőzösöket és nagy erőfőlkedéssel kezdenek építeni Islaez és Turnu közt. Simnicza irányában folytonos concentratiót észlel-hetni. A törökök készen vannak a kísérletet meg-akadályozni.

Turtukai, hétfő este. Negyvenkét orosz zás-lóalj és három üteg tüzéség s néhány lovas épen most érkezett a tulsó partra Oltenitzánál és tá-madást lehet várni.

Bu kurest, hétfőn éjszaka. Tegnap Islaez és Nikopolis közt erős ágyuharcz folyt, mely alatt az orosz ütegek megakadályozták a törököket ab-ban, hogy a tulsó parton erőket építsenek.

A dunai közlekedés.

A dunai közlekedés szabadsága ügyében, mint említtünk, külső hivatalkunk tárgyaláso-kat folytatott az orosz cabinettel, melyek — mint a „Fremdenblatt” megjegyzi — eredményre ve-zettek. Ausztria-Magyarország reclamatioja ezen

Reá, beszélt tohatsége véget ért. Szomoruan hajtotta le fejét, s elmerengő szemében, könnyeket láttam csillogni.

Most először talált szívenben valódi visz-hangra, szomorúkodása, először éreztem fájdal-mát összevegyülni enyémmel. Atyámat csak alig is-merném, soba sem bírtam eléggé átérteni anyám kiapadhatlan könnyeinek forrását. A szerelmet, az előtt mindig oly szenvedélyes tartottam, mely idővel szétszétképp el enyészik: de mióta szíven-ben is olyanmü gyöngéd érzelmek fakadtak, mióta élveztem a Love társaságában, a kölcsönös biza-lom varázsát, áttudtam érteni anyám helyzetét, megtört ifjúságát, a szívében támadt ürt, s azon borzasztó magány érzetet, melyben szíve felemész-tette magát.

— Bocssáson meg, hogy még én is neve-lem, és életre hozom keserveit, szóltam, eleibe tér-delve.

Anyám erőt, bátorságot akart belém cse-pegtetni, és én visszautasítottam minden kísér-lelet.

Mo st érzem! ez gyávaság volt tőlem.

Lesz ez öröm tünni ezental, ígértem ezt. Sőt a reményről sem monok le egészen.

Még semmi sincs elveszve, s a félelmek, melyekkel szívet szomorítottam, talán nem is ér-deemesek; hogy szót szaporítottunk felettök. Várjunk és remédjünk!

E percztől fogva türelmesnek, bizalomtel-jesnek mutattam magam, de távol voltam attól, hogy a t é érezsem is.

Nem tudom, ha sikerült-e tévutra vezetnem anyáma t. Moglehet ő is épp enszerepet játsza va-lem szemben, elrejtve előlem kedvetlenségét s ké-telyeit.

(Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

LA ROCHE GRÖF

Regény.

IRTA:

SAND GEORGE.

Első rész.

X.

(Folytatás).

Nem bírtam ellent állani a Love szeretet-reméltó befolyásának és semmi sem tetszett előt-tem nehézknek, midőn iránta érzett gyöngéd ér-zelmeimre hivatkoztam. Köszönetet mondva ma-gamban bizalmáért, elfogadtam intézkedését, fel-téve, hogy mihelyt a mű sajtó alá kerül, nőm-mé lesz.

— Teringettél! talán csak nem ívekre ter-jedő vastag kötetekről van szó? — kérde Lo-vandre ur.

— Nem, nem — válaszolt Love — csak egy kis vékony füzetke az egész.

Most bementem Butler urhoz, hogy feléb-redésekor üdvözljem. Szeretettel nyújtja felém elgyengült karjait s szívéhez szorított.

— Ön őrangyalom volt — szól elérzéke-nyülve. Ön vigasztalta, segítette szegény gyer-mekeimet, kiket szenvedésem búbanattal s rémü-llettel töltöttek el.

Áldom önt, mint atya szeretett fiát, teljes szíveimből.

Mályen meg voltam hatva s egészen bol-dognak éreztem magamat, de egyszerre ijedtség töltötte el lelkemet, látva, hogy Hope, kinek te-

kintetét lestem egész feltűnéssel s megvetést ki-fejező arcczal fordít hátat nekem s elhagyja a szobát. Love-at is meglepte ez s utána sietett, halkan mondva nekem: „Maradjon itt, mig visz-szajövök.”

Csakhamar vissza is tért, de arca nagyon halvány volt s mihelyt tanuk nélkül beszélhetett velem, mondá:

— Nem tudom, mi baja annak a gyer-meknek; dnnzog s kérdéseimre nem akar felelni. Soha sem láttam még ily hangulatban; félek, nincs jól, ámbár azt mondja, hogy nem fáj semmije.

— Nem emlegetett engem?

— Nem! Történt valami önk között?

— Semmi, csak hogy roppant hidegséggel van irányomban s ugy hiszem, nagy ellenszenvet érez irántam. Kegyednek ki kellene fürkésznie, hogy mivel vonhattam magamra rosszallását, hogy ezental kerüljem azt tenni, vagy helyreho-zassam hibámat. Látom, tudom, hogy kegyed nagyon szereti őt s érzem, hogy szükség van reá, hogy ő is szeressen engem. Nemde szükség van erre, ennek meg kell lenni?

— Minden bizonynyal, ez elkerülhetlen szükséges. Látogasson meg újból mentől előbb, addig meggyontatom a fűt s elmondok önnek mindent.

Elbocsuztam s a Lovandre ur társaságában utra keltem.

— Én nem vagyok oly nyugodt, mint ön, — szolt több ízben a jó öreg jegyző mellettem haladva.

Fájdalom! magam sem voltam teljességgel megnyugodva.

Másnap a következő levélkét kaptam.

„Ne jöjjen se holnap, se holnapután Bel-levue-be. Le kell, hogy küzdjem előbb e szeretet, e kegyetlen gyermek különös eszméit. Képzelve

kérdésben e hó 6-án kelt s erre Novikoff bécsi orosz nagykövét válaszul közölte Andrássy gróffal az orosz kormány egy jegyzékét, melyben a május 6-iki osztrák-magyar jegyzékben foglalt elveket teljesen magáévá teszi s a kívánt biztosításokat a legudvariasabb formában megadja, ki-jelentvén, hogy a mint az események megengedik, a mennyiben tőle függ, sietni fog a bécsi külügyi kormánylyal egyetértőleg a hajózás teljes szabadságát ismét helyreállítani. Az orosz válasza május 11-én kelt. A külügyi kormány Bukarestben és Konstantinápolyban ugyanily nyilatkozatot követel s mint a „Fremdenblatt“ jelenti, főleg a portával szemben fog erőiesen fellépni, mert nem akarja tűrni, hogy a Duna a törökök által olyan pontokon is elzárassék, melyek a hanczter körén kívül esnek.

A suezli csatorna-ügye.

A suezli csatorna ügye többször szóba került a most folyó háborúban. A „Times“ párisi levelezője írja e hó 21-ről: Anglia kijelenté Törökországnak, hogy minden olyas intézkedésnek ellenszegüljünk, mely a semleges hatalmak keresek, vagy hadihajókat a csatornaátjárásait akadályozná. Törökország hajlandónak látszik ez intézkedést elfogadni, bár felsőségi jogai ez által sértenek, s így látszik Oroszország sem teend az ellen kifogást, ennek következtében az a hír van elterjedve, hogy a porta hajlandó az Egyiptom által neki fizetett adó tökéletesítéséért Egyiptom fölötti felsőségi jogait Angliának átengedni.

Ezzel összefügg az „Allg. Ztg.“-nak egy máltai levele, mely máj. 18-áról van keletkezés a következőket tartalmazza.

Vége meg van oldva a talány, hogy Anglia miért vonakodott tavaly oly makacsul a három császár szövetségéhez csatlakozni. E hatalomnak évek óta táplált terve: a suezli csatornát birtokába venni, most ki van vevve. Anglia csak maga számára akart cselekedni, hogy így ő neki jusszon az oroszok részére. „A kinek kedve van a csatorna birtokát nekünk kérdésessé tenni, álljon elő.“ Ez az angol cabinet jelszava, s ez az oka azon borzasztó készülődéseknek, melyeket Anglia vizen és szárazságon folytat.

A csárna tán csak nem lesz kedve Gibraltárt vagy Máltát megtámadni, mire valók tehát a tömérdek készülődések. Gibraltárba, Máltába e mult hónapban 3000 tonna hadiszert szállítottak; egy 2000 tonnás hasonló szállítmányának, mely állítólag Bombaybe volt szánva, nagyrésze Suezben rakatott, s a legközelebb nem lehet meg bennünket, ha halljuk, hogy az angol tábor Suezben föl van állítva.

A helyzet.

A „Köln. Ztg.“ a következőket írja: „A birodalmi kanczellár elegendő utmutatást adott nekünk arra nézve, hogy Németországnak, az orosz-török háborúval szemben milyen szerepet kell játszania. Ő tartja magát az 1872-ki keleti háromszázi szövetséghez s különösen az Oroszországgal való szövetséghez, a mely politikájának főmve.

Föl fogása általában az, hogy Németország érdekeit a török ügyek nem érintik közvetlenül s hogy ennek következtében lehetőleg tartózkodó állást kell elfoglalni.

Ha Ausztria és Oroszország egyetértének, számíthatnak Németország csatlakozására. Igaz, hogy e pillanathon nem értenek teljesen egyet, a mennyiben Oroszország háborút üzent Törökországnak, Ausztria pedig újabb rendelkezésig semlegesnek nyilatkoztatta magát. De ezen semlegesség nem független minden körülménytől. Előállhatnak olyan események, hogy Ausztria fenyegetve láthatja saját érdekeit s kényszerülve lesz beavatkozni Törökországba, vagy hadat üzeni Oroszországnak.

Nagyon veszélyes lenne Ausztriára nézve, ha Oroszország a török birodalomban apró független államokat teremtené, melyek nem volnának egybek, mint Oroszország legengedelmessebb vazallusai. A Duna alsó része így az oroszok hatalmába esnék s Németország nem tekinthetné ezt a tényt közömbösen. Ausztria érdekei, igaz, még ártalmasabban megérintülének, mert Törökország feloszlása után Ausztriának, vagy legalább egész keleti részének feloszlása csak idő kérdése lenne. Már pedig Ausztria fenntartását Németország érdeke bizonynyal követeli.

Táviratok.

Bécs, május 24. A „Tagblatt“-nak jelentik Belgrádból e hó 23-áról: Ma parancs adatott ki az itteni nemzetőröknek, hogy e hó 29-én teljes felszereléssel jelenjen meg; ugyancsak intézkedés történt, hogy az állandó hadseregben 2 új zászlóalj alakítsassék. A vén és fiatal katona ismét behivatnak. Milán fejedelem csak a szkupstina megnagyobbítása után megy Romániába.

London, máj. 24. Erzerumból jelentik máj. 22-ről, hogy az orosz balaszkny, melyek a Kárpátoknál tartózkodtak, Karakilisszától 2 órányira előnyomult.

Athén, máj. 23. A 8 pánczolos hajóból álló angol hajóhad az edinburghi herceggel ideérkezett. A porta iránti viszonyok a rablással történt úgy daczára jelenleg zavartalanok. — A kamrai pártok együttes működésére törekvesnek.

Konstantinápoly, máj. 22. A kamra azt követeli, hogy az egykori nagyvezér Mahmud

pasa vád alá helyezzessék. — Egy hercegovinai képviselő felszólította a kormányt, hogy sürgős parancsot adjon Niksic erődtől élelemmel ellátására. — Ardabán parancsnoka haditörvényszék elé fog állíttatni. Mindén polgári és katonai hatóság lovali requirátumokat. Egy communiqué megegyezik a gonosztevőknek a hadseregbe sorozását.

Zágráb, máj. 14. Bécsből kitűnő forrásból távirják a félhivatalos „Agramer Zeitung“-nak, hogy a közös hadügyminiszter, Bylandt gróf lemondása tény. Utódjául Mollináryt és b. Kuhn emlegetik. Az utóbbinak kinevezetése valószínűbb.

Orsova, május 24. Az adakalehi bimasa ma arról értesít az orsovai szolgabírói hivatal, hogy a Dunán a sas mellett egy hajó sem mehet át átkutatás nélkül; Idegenek csak különös menlevéllel léphetnek a sasba, melyet az orsovai szolgabírói hivatalnak kell kiállítania, különben kémekek tekintetnek.

Bécs, máj. 24. A „N. fr. Pressa“ arról értesül, hogy Sándor császár jun. 6-án érkezik a Kotrocseni főhadiszállásra, s az napon elutazik Jászvásárra, a hol néhány órát tölt. Mindenütt nagy ünnepélyességekkel fogadtatik.

BELFÖLD.

(Zene-estély.)

D. Szt. Márton, máj. 24.

Tisztelt szerkesztő ur! Utam ide e Kis-Küllő festői szép völgyébe vezetett, s már napok óta nemcsak a szíves vendégismeret, de magok az elemek fogva tartanak, mennyiben a hosszantartó esőzéstől kiáradt folyam a közlekedést ugyiszlva teljesen felfüggesztette, és így akarva, nem akarva a szíves vendégismeretét vissza nem utasítottam, rendelkezem tehát idővel, hogy itt mulatásom élményeiről — ha ugyan a posta soraimat megviheti — szerkesztő urat értesítek.

Tudósításommal nem terjeszkedem a víz által okozott romlás és pusztulás leírására, mert ennek nagysága és terjedelme még most, midőn minden víz alatt áll, megsem mérhető, elég, ha annyit mondom erről, hogy nyomán az inség és nyomor ijesztő réme fog megjelenni, mellőzöm tehát e szomorú képet, s ezzel ellenkezőleg, egy élvezetteljes a helybeli iskola javára rendezett zeneestélyről emlékezem meg.

A zeneestély megtartása, a rendező iskola gondnokság által pirosponkúsd másodnapjára volt kitűzve, ezen napazonban fájdalom nem csak hogy piros-rózsákat nem láttatott, de a nap is elrejté ragyogó arcát, s az egész láthatart elborító sűrű sötét szürke fellegfölkékből a sötétjés értelmében ömlött a vízár, azt véltük tehát hogy az estély meg sem lesz tartható, de e hitünkben csalódnak, mert a kitűzött idő előtt, a közönség kocsi, és esernyők védelme alatt utánk indult a megyebáza felé, s úgy tánt fel mintha egyetértőleg daczolni kívánnának az elemekkel, melyek szövetkeztek e tavasz ünnep meghívására.

Kezembe vettem tehát én is esernyőmet hogy részesüljek az estélyből, s így szaporítam a közönség számát, beléptem a megyeház nagyerődbe, s nem titkolhatom el, kellemes meglepetés ért, mennyiben az igen csinos, és ez alkalomra kidiszított termet válogatott közönséggel csaknem telve találtam. Az emelvényt elfoglaló műkedvelők nemsoká vártak magukra, mert a terjedelmes műsorozat az idővel való gazdálkodást tette szükségessé, és így a helybeli dalkör egy „népdal egyveleg“ sikerült előadásával kezdte meg a műsorozatát. Ez előadás a nem rég alakult dalkör igyekezetéről tanuskodik, s elismerést érdemel annak alakítására oly sok odaadásal fáradozó Nagy János tanítól.

A dalkör énekezőkkel elhangzásával megzendültek a zongora hurjai, s a „Lucia“-ból választott ária művészi eljátszása elragadta a közönséget mely tetszés nyilatkozatainak élénk kifejezésével mondott köszönetet, és elismerést az előadásért Pekri Istvánné és Szilvássy Irma kisasszonyoknak.

A tetszészaj lecsillapultával dr. Felszegi János és Fekete György fuvalán adták elő a „világosvári emléket“, a nagy szabadsággal kezelt fuvalák lágy hangja felidézte a napok szomorú emlékeit, melyek történetünk könyvébe vértükkel vannak írva s a méledal olvadó hangjain elkeseregünk a multak nagy szenvedéseinek emlékére, mondanom sem kell, hogy a dal utolsó hangjainak elhalásával a közönség annak hatására elmerengve s perczekre volt szüksége, míg jutalmazó tapsaival kitört.

De az egyik kedves meglepetést követte a másik, mert a műsorozat mint pesti zeneakadémisták báró Rosenbach József és Hock János előbbi hegedűn, utóbbi pedig zongorán adtak elő két népdalt, azzal a precisióval, mely nemcsak alapos tanulmányról, de valószínű zenealantumról tett fényes bizonyosságot, a közönség a kedves meglepetésért nem késett kifejezést adni elismerésének s tapsainak alig birt szünetet adni.

A két rokonszenves ifjú művész valóban ki is érdemelte nemcsak művészi játékával, de aldozatosságával is a köszönetet, miután Pestről kiválólag csakis a jótekonny cél előmozdításáért utaztak le ide, hogy közreműködjenek s ezáltal érdekelt neveljék a nemes célú előadásnak, hiszszük, hogy a közönség halásán és kedvesen fog sokáig megemlékezni szívesükről és itt nem

halgathatom el, hogy a keleti vasúttársulat is hozzájárult a jótekonny cél gyarapításához, mennyiben az ifjak utazására ingyen jegyeket bocsátott rendelkezések alá, ily nemes tettek méltán kiérdemlik a köszönetet.

De visszatérve a műsorozatra, meg kell említenem, hogy a második szakasz sorrendjén is a megnevezett közreműködők még egy-egy darab előadásával gyönyörködtették a közönséget, Finta Ignác pedig érzétteljes szavallatával emelte ez est kedves élmények változatosságát, míg a közönség újból és újból nyilvánította megelégedését s tapsaival jutalmazta a közreműködők szíveségét.

Az előadás befejezése után azonban nem ért véget az élvezetek sora, mert csakhamar megszólalt a cigányzene, az ifjak tánczra kerekedtek, folyt a mulatság vigán, kedélyesen s feldeve lett, hogy kün a szabadban dübögnek az elemek, romlás és pusztulás árasztva, de hogy is lett volna lehetséges itt e körben, ily sötét gondolatokkal foglalkozni, hol a szépek szépei ily számban gyűlnek egybe, a mint ez estén itt egybegyűlve valának, ily körzetbe távol marad a gond; szerénytelenségnek tartanám, a kiváló szépségeket osztályozva, egyenként megnevezném, de talán nem is lehetne, hisz a virágfüzérnek nem egyes számai, de azok együttesen adják meg becsét, szépségét, de végre is, mint minden jónak, úgy e vigalomnak is vége lett, a hasadó hajnal szétoszlatta a vigadókat s én soká vissza fogok emlékezni, hogy kénytelen itt maradásom, a minőség, vendégismeret annyi jeleivel, mint itt tapasztalván, alig találkozhattam.

Páll.

Bukuresti szemle.

„Minden az osztrák tartományokból való itt a fővárosban lakó románok körünk szíveskedjenek vasárnap e hó 20-án d. u. egy órára az egyetem palotájában megjelenni. Napi rendben leendő bizottságot alapítani, a Kárpátokon túli adományok elfogadására a román sebesültek érdekében.“ Ime t. olvasó, itt a fészke azon comitátnak, mely már hazánkban is, a kormányt meg sem kérdezve, női egyleteket szervez a román sebesültek javára. Mi tehát osztrák tartományokban lakó románok vagyunk. Toti román diu provincieile austriace a vöröské kegyes engedelméből s miután az iskolás gyermekek is jöltudja, hogy Magyarország nem osztrák provincia, a leggyeszebb lenne, ha kormányunk ezt felelné: „Mi az osztrák provinciákban nem rendelkezünk, ott alakítsanak a románok comitokat, de mi Magyarországon ilyeneket meg nem tűrünk.“ Nagy malitia kell még ahhoz is, hogy valaki osztrák provinciának nevezze hazánkat. Már csak ezért is utját kell vágni minél előbb annak, hogy a vöröské hazánkban comitotokat szervezzenek az ofrandá beszedésére, mert valóságilag egészen másféljára leendő ezen comitotoknak, ha t. i. kormányunk megtörné azoknak szervezését és működését. Mi ugyanis a leghivebben vegigolvassuk a Románul és számos románlap csatlátéri tudósításait és a hadügyér jelentéseit, de mi mai napig május 24-ig még csak egy egyetlen egy román sebesültől olvastunk. Nincsen a román hadseregnek ezideig csak ép egy sebesültje. Miért szerveznek tehát hazánkban comitotokat? Azért, hogy adhatnók esetben kéznél legyenek a comitetek tagjai. Aztán kérem alásan Jászvásáron, Bukarestben vannak már I. Károly neje. Erzsébet elnöklete alatt női comitek e célra szervezve. Ennyi nő csak képes ápolni egyetlen egy román örmestert. Ha ennyi sem elég, van Romániában husz olyan város a hol lehet női comitotokat szervezni. Hát ha ez sem lesz elegendő, akkor kérem, ott van vagy 10 ezer kalugér és calugériza, a kik a szentheverdel-nél egyebet nem tesznek. Tessék a vörös atyafiaknak ezeket betegápolásra és adományok beszedésére alkalmazni. Mi, a kik tudjuk, hogy Bukarestben úgy beszélnek és írnak hazánkról a Tiszáig mint oláh földről s ennek Romániához való csatlósását, csak időközönként tartják, mosolygunk ezen béka öröklődésen; de egyuttal hazánkban a román comitok szervezését Rosetti, Bretianu, Cogalniceanu aegsők alatt meg tärhetőknek nem mondhatjuk.

Romania kiküldött a függetlenségét; a kiabálástól a valóságig még felte sok van. He-lyesen mondja a „Presse“, hogy akarjuk, de vajjon tudjuk is kivívni? Ez Romániának privát dolga, de hogy mi ezért megtűnjük, hogy a vöröské házuokra lökjék a tüzet; ezt nem vélem észlelyesnek. A román kormány elfoglalja csupacsonnyal a fegyvertelen magyar gőzöst s legényeit börtönre vetteti. Mi köszönjük meg ezt, azzal, hogy küldjünk a román sebesülteknek, a kik szeréntük még nincsenek, könyör adományokat. Lehetne-e ennél nagyobb satyra!

Ha a t. olvasó Románia torképe tekint, látni fog a Duna mellett, Turnu Mogurelli felett egy kis falut, neve: Izláz. Magában jelentéktelen pont, de Korokálán at Krajóvával van összekötve, mig Bogáriából a híres Nikápolyi kándikál reá. Két nap foly itt az ágyúzás törökök és románok közt s két nap alatt egyetlen román sebesülés nem történt. Harmadik nap is folyt a mulatás, a román katonák hidegverü magotartása

bámulatos, admirabile, volt. A mig az ágyúk működtek, azalatt a lovasság is felvonult a sikra csupa harcvergyéből. A török ágyúk szerencsére most is rosszul céloztak s bár több bomba szét-pattant, sebesülés sem esett. Nem igaz tehát a magyar és zsidó lapok azon tudósítása, hogy ennyi meg annyi román katoná esett el és sebesült meg. Tul a Dunán annál több barbár törököt vernek le a román golyók. A ki ezt így írva látja, okvetlen azt hiszi a román katonákról, a mit az egykori székely hitt Bem apóról, hogy t. i. nem járja őket a golyó.

Ugyan ne tegyék magokat nevetség tárgyává a bukuresti román lapszerkesztők! Hát olyan ostoba töklőkönként tartják olvasóikat, hogy ezek elhagyják, hogy három álló napon át örökök ágyutűzben állnak és még talán e három nap meg sem éheztek a tűzretek. Ha ilyen csuda dolog történik ott a Duna bal partján, akkor két hét alatt a román tüzretek a huszti váról fogják lödözni Debreczent s egy hónap alatt övék lesz Aquin-quumvára minden aprókával. És mi szebb még a muszkákat is kiűzhetik egészen Moszkauig s mind ezen idő alatt nem fog egyéb veszedelem történni csak az, hogy a bocsor egy pár tyuk-szemet csinál a dorobánczoknak. Ismételen kijelentjük, hogy a román harczeri tudósításokat megbízhatatlannak tartjuk. Igen, Braila közelében a 3. sz. őrállomáson négy román őrt atolvaj törökök meglepték és meggyilkoltak s aztán visz-szamentek. Smordánál is Malul Rosnál Gyur-gyevő mellett visszaverték a törököket a román-örök, de már Varascá-nál Kalafat mellett a barbarok átjöttek és 150 szekér szénát elégették. A gyujtogatás és pusztítás az a miben a törökök kitűntek úgy.

A kiegyezési bizottságokból.

(Május 24.)

A képviselőház bankügyi bizottsága mai ülésében folytatta a bankelőterjesztések fölötti általános vitát. — Horváth L. megjegyzi Helfy ellenében, hogy Magyarország egyáltalán nem mond le az önálló bank iránti jogáról, sőt azt most törvénybe ígattja, hogy kedvezőbb körülmények közt megvalósíthassa. Elismeri, hogy jobb megoldás is képezhető, de az eddigi helyzet-hez képest ez is javulást képez.

Ki a 67-iki kiegyezést nem fogadta el logi-kusan — bár nem hazafasán — csinálják, ha e javaslatot sem fogadják el, de az 1867-iki kiegyezés szellemében nem utasítható vissza. — Maga is 50 millióval nagyobb dotatiót óhajtott volna, de ebben még visszaesést s nagy veszélyt nem lát. Ha az új bank tíz évre épen úgy lesz a mienk, mint az osztrákoké, nem hiszi, hogy azon ellenséges magatartást tanusítandja irántunk, mint eddig. Egy oly megoldást, mely pozitív előnye mellett azon negatív előnnyel is bír, hogy az átmenet nehézségeit kiküldetőkkel teszi, elfogad.

Chorin közpélhet oly közös bankorganiz-must, mely hazánk hiteligenyét kielégítheti, de a javasolt rendezés legkevésbé sem levén az, még azok szempontjából sem fogadható el, kik a közös bank hívei. A kormány utasíttatni indítvá-nyozza az önálló bank felállítás iránti javaslat-tólre. — Várady G. szintén szükségesnek tartja az önálló bankot, mely nélkül önállóságról alig beszélhetni. De a kérdésre, vajlon most felállí-tató-e az önálló bank, tagadóiag kénytelen vála-szolni. Lehet, hogy a lefolyt tíz év alatt voltak erre nézve kedvezőbb időpoatok, de tény az, hogy a lefolyt évek alatt erre nézve határozott lépések nem törtettek. A mostani kormány, midőn azt érezte, hogy az önálló bank manem állítható fel, csak kötelességgel teljesíté, midőn nem ment mégis a koczkázató kísérletek terére.

Jogos a feltevés, hogy a törvényhozás egyik faktora tíz év mulva elenyészettend az önálló bank iránti aggodalmait, ha a tapasztalás, a té-nyek ellenkezőről győzik meg. Igazságosan nem állítható, hogy a javaslat rosszabb állapotot te-remt az eddiginél, mert kereskedőink s iparosaink eddig csak az osztrák bank kényétől függtek, mig a jövőben törvény fog intézkedni. Elfogadja a ja-vaslatot, mert a kormány most alig létesíthetett volna kedvezőbbet, bár nem tagadja, hogy elő-nyös lenne a megoldás, ha pár év előtt már megtörtént volna erre nézve a komoly s erőlyes lépések.

Bá nó elfogadja a javaslatot — Falk indítványával — bár elismeri annak hiányait, s bár óhajtotta volna, hogy a tárgyalás ne most történjék.

Helfy örvend rajta, hogy minden felszáló az önálló bankot óhajtja, csak hogy nálunk mindig látják a jót, s mégis a rosszat követik. A kormány partja csak ezért beszél önálló bankról, hogy ne veszítse el minden népszerűsé-gét, de oly politikai s financiális viszonyok közé juttatták az országot, hogy nem mernék az önálló bank felállításához nyulni, bár tudják, hogy az könnyen felállítható. Ne beszéljenek arról, hogy ez csak ideiglenes alkotás lesz. Oly eljárás ez, a minőt a mostani miniszterelnök közjogi téren az elvek fenntartásával követett. A jelen javaslat nem kibékítést, hanem összevesztést eredményez Ausz-triával.

Tisza m. elnök: ha a kormány s partja, midőn önálló bankról beszél, népszerűséget haj-hász, sokkal inkább tessék ezt azok, kik az önálló

bankot azonnal felállíthatónak hirdetik. — Kéri, mellőztessék a vitában az intenciók ily gyanúsak-tása. — Wahrmann nem barátja a tulzásnak, s a mint nem osztja azok nézetét, kik az önálló bankot nehézségekkel felállítható bankot ne-hézségek nélkül felállíthatónak mondják, azt sem állíthatja, hogy annak felállítását egyáltalán le-betetlen. A javaslat a bank vezetésére jobb hely-zetet terem az eddiginél, valamint az által is, hogy határozott összegű dotációt állapít meg, de az 50 milliónyi dotáció nem elégíti ki Magyar-ország hitelszükségét, s erre nézve kívánatosnak véli a módosítást, a javaslatot különben általá-nossággan elfogadván.

Ezzel a vita folytatása holnapra halasztatott.

A képviselőház vámmügyi bizottsága mai ülésében szintén megkezdte érdemleges tárgyalásait. Simonyi Ernő indítványozta, hogy a tárgyalás ha-lasztassék el addig, mig a keleti háború véget ér. — Gr. Apponyi Albert a tárgyalást nem tartja megkezdhetőnek a vámtarifa betérjességei-ért. — Báro Simonyi Lajos kérdi, hogy az esetre, ha a vámszövettség megkötése nem sikerül, a gaz-dasági különválásnak nincsenek-e politikai aka-dályai, vagy nem forognak-e az ellen fenn — mint az önálló bank felállításánál — a törvény-hozás egy faktorának aggyaljai. — Tisza minis-terelnök a tárgyalás elhalasztása ellen nyilatkozik, miután épen a háborús viszonyok is szükségessé teszik e kérdések mielőbbi tisztázását. A főlevék a tarifa betérjessége előtt is megvitathatók. A kormány a közös vámtérület alapján kezdén meg a tárgyalásokat, mert azt előnyösebbnek tekintő a különválásnál, nem nyilatkoznak a báro Si-monyi által felvetett kérdések iránt.

A tárgyalás megkezdhető azon kijelentéssel, hogy a bizottság jelentése csak a tarifa bemuta-tása után fog a ház elé terjesztetni; s hogy ha a monarchia másik államában módosítások tétel-nek, a bizottság nem tekinthi magára nézve köte-lezőknek határozatait. — A m. elnök nyilatkoza-ta Kautz indítványára jegyzőkönyvre vétetvén; az elhalasztási indítványok mellőztetnek, valamint Tisza m. elnök s Trefort miniszter felszólalására Simonyi Ernő azon indítványa is, hogy a háznak kötelesség jelentés a fozgasztási adó-törvényjavas-latoknak a vámmügyi bizottsághoz leendő áttétele iránt.

Megkezdvén a részletes tárgyalás, báro Si-monyi L. kifejti hogy a különvámtérület előnye hogy lehetővé teszi a célszerű kereskedelmi poli-tika szabad megválasztását, fokozza az állam jó-velelmi politika szabad megválasztását, fokozza az állam jövedelmeit, megerősíti a hazai ipart, sfej-leszti az adóképeséget. Ha nem volna ez most életbe léptethető, legalább oly szerződést kellene kötni mely megfeleljen az ország érdekeinek. A jelen javaslat nem tekinthető ilyennek, s nem fo-gadhatja el.

Mudrony: Közös vámtérület mellett függet-len magyar kereskedelem nem is képezhető, az indirekt adókról önállóan nem rendelkezhetünk s kénytelenek vagyunk az osztrákok megdrágított iparcikkait megvásárolni. A közös vámtérületet szől is elfogadná, ha Magyarország meg lenne általa védhető a pénzügyi és közgazdasági meg-károsodástól, de a jelen javaslat mellett e célú legkevésbé sem látrán elérhetnek, nem fogadjá azt el.

Ezzel a vita folytatása holnapra halasz-tatott.

Kréta szigetéről.

Caneából, május 7-iki kelettel a „Pol. Corr.“-nek a következőket írják:

„Rendkívüli mozgalom volt városunkban. A naggyűlékezet keresztény képviselőink legnagyobb része ma érkezett meg s a gyűlés is ma nyit-tatik meg. A Syrába induló postagőzös korán indul s így nem írhatok ma már magáról a gyűlésről. Rendezkedésre áll azonban azon javaslat, mely a sziget beligazgatási szervezetének megváltoz-tását célozza. A stambuli parlamentbe küldendő követek kérésre a javaslatban természetesen nem is érintetik a valószínűleg később fog interpelláció alakjában előfordulni. A követelt módosítások, me-lyek lényegesen különböznek a tavalyiaktól, a kö-vetkezőkben foglalhatók össze.

1. Teljes végrehajtása azon organikus szá-bályzatnak, mely a keresztény képviselők gyűle-keztében megállapított s mely szerint a közi-gazgatási tisztviselők, az eparochák a vidéki kerü-letek főnökei a keresztény és mohamedán népos-ság arányában választassanak.

2. Egy keresztény főkormányzóvá-lasztása a lakosság által; a főkormányzót a szul-tán erősítené meg.

3. Megállapítása az évi hadi oltsági adó-nak, melynek magasságát egy európai választott bíróság állapítaná meg.

4. A sziget ekként módosított alkotmány-szabályzata s szultán által szentesítettén, az eu-rópai hatalmak garantálya alá helyezzessék.

Ezenfelül az indítványozók fel akarják kóni a főkormányzót, hogy óhajaiak a nagyvezérrel távirati uton tudassa. A keresztények szilárdul el vannak tökélyre, hogy a porta részéről az eldöntés halogatását nem fogják tovább tűrni, és a bizo-nyos, még most végleg meg nem állapított határ-nyos le fog telni, a nélkül, hogy a porta intézked-

Pályázati hirdetmény.

A városi t. bizottság idei 63. sz. a. végzésében, a belvárosi kerület részére egy évi 280 frt. fizetéssel javadalmazott új jegyzői állomást rendszeresítvén: ez állomásra pályázat nyitatik.

A pályázni kívánók utasítanak, hogy pályázati folyamodványaikat **f. évi június 5-ig délutáni 6 óráig bezárólag**, a polgármesteri irodába adják be.

Kolozsvár sz. kir. város tanácsától 1877. május 25.

SIMON ELEK, polgármester.

344 számhoz. — 1877. (216) (2—3)

Arlejtési hirdetmény.

Az Udvarhelymegyén átvonuló Héjjasfalva — Csik-gyimesi államút 20⁰⁻⁴ mérföldnyi szakaszán, Bögözön, továbbá Bögöz és Bikafalva között a 61, 64, 65, 66, 67, 69 és 70 sz. a. fekvő átereszek újbóli építése, a nagyméltósági m. kir. közmunka és közlekedési miniszterium által f. é. 4640 sz. a. 1917 frt 58 krnyi költség összegéig engedélyeztetvén: ezen építkezés biztosítása tekintetéből 1877 évi **június-hó 16-án reggeli 10 órakor**, az alólikt hivatalnál zártajánlati tárgyalás megtartatik.

Az arra vonatkozó, 50 kros bélyeggel ellátandó ajánlatok, melyekben az árendés számokkal és betűkkel százalékokban kiírva legyen — 192 frnyi bántarénnyal ellátva és bepecsételve, a fentközött tárgyalási óráig, a hivatalnak annyi bizonyosban beküldendő, vagy személyesen átadandók, mint hogy később beérkezett ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Az ajánlatban minden esetre felemlítendő, hogy a versenyző az általános és különleges építési feltételeket ismeri.

A művelet a hivatalnál a hivatalos órákban betekinthető.

Magyar kir. építészeti hivatal

Székel-Udvarhelyen, 1877. évi május-hó 22-kén.

(55) (12—33)

Tűzifa-raktár Kolozsvártt.

a Csontlisztgyárnál és ezzel szembe a Vasutnál
4 köbméter tűzifa . . . 12 frt — kr. a házhoz szállítva
2 köbméter tűzifa . . . 6 frt 50 kr. a házhoz szállítva
egy régi öl tűzifa . . . 10 frt — kr. a házhoz szállítva
egy régi öl felapított . . . 12 frt 50 kr. a házhoz szállítva
egy egész vasuti kocsi . . . 60 frt — kr. ott helyt.

A valódi jó mértékről, az ölek tömött rakásáról és a fa jóságáról

a tisztelt vevő a raktári helyiségben mindig meggyőződést szerezhet.
Rendelmények elfogadtatnak ott helyt a raktárban, továbbá VEISZ JÓZSEF üzletében, valamint lakáson, fapiacsor 2-dik szám.

Tisztelettel:

Szentjánosi Ferencz.

(207) (8—10)

Fehérnemű olcsó áron kapható!
Sárga Kristóf

Fehérnemű- és vászonraktárában Kolozsvárt

Bel-középutca Kisegítő-pénztár alatt.

Bátor vagyok tudatni n. érd. vevőimnek, hogy tavasz elejére h-zott s több kelendőségre számított kész fehérnemű vászon és több más czikk, a sok kedvezőtlen idő miatt nagy része vissza maradt, hely szűke miatt elhatároztam magam, hogy **kizárólag e hó 31-ig**, az alábirt árakat **gyáriáron adjam**.

Legújabb szabású férfi- és női ingek, gallérok, kézelők, zseb- és nyakkendők, harisnyák, keztyűk, alsó-nadrágok, eső- és nyári napernyők, színes mosó ing és ruha kelmék, asztal-neműk, vásznak nyári pique és rips kelmék, Trio és pique takarók és több más e szakmához tartozó czikk.

Elválalok **kikészítést**, vagy magán szükségére kívánt **fehérneműk** elkészítését, jó varrás és kitűnő **szabásra** legnagyobb figyelem van fordítva.

Ing megrendelésénél kérem a nyakbőséget gomblyuktól gomblyukig papir szeletben beküldeni és megírni, hogy gallérral vagy anélkül kívánják. Legfőbb törekvésem n. érd. vevőim bizalmát továbbra is kiérdemelni.

Becsés pártfogásukba ajánlva magam

teljes tisztelettel:

Sárga Kristóf.

(210) (2—10)

!!! Hirdetés !!!

A nemzetközi árú-kiállítás Bécsben, felosztása miatt az alábbi árú-tömegeket a következők mesés olcsó áru áron adja: csak **5 frt 65 kr. o. é.** pedig

- 1 igen jól járó pontossági óra, aranyozott láncszal, jó járásért kezeség vállaltatik.
- 2 valódi japáni virág-vásza, legfinomabb festéssel, melyek minden terem. dísz. válnak.
- 1 pompás fénykép-album, gadagon arany-nyal díszítve.
- 1 pár elegáns keleti pongyolaczipő, elpusztítatlan börtáppal, urak és hölgyek számára.
- 1 szép asztali csemettyű, feles újaranyból.
- 1 teljes japáni dohányzószéklet, mindent tartalmazva, mi egy dohányzószéknek szükséges.
- 2 kis olajfestmény, híres mesterek másolatai, elegáns keretekben.
- 1 zene-hangszór, melyen mindenki a legszebb darabokat játszhatja.
- 1 teljes kis porcellán-készlet, 6 személyre, ajándékként különösen alkalmas.
- 2 jellem-fel, egész új, igen eredeti tréfa.
- 1 elegáns Victoria-sétakosárka, szingazdag műbiműszel.
- 6 joles, cs. k. szab. evőkanál.
- 6 joles, cs. k. szab. kávékanál.
- 6 japáni csésze, kitűnő minőség.
- 6 darab dr. Dupont-féle egészésgéi szappan.
- 88 darab.

Valamennyi itt elősorolt 38, szolia kivétel, tárgynak összesen. ára: **csak 5 frt 65 kr. o. é.**

Czim: **Nemzetközi árú-kiállítás,** Bécs, Burgling 3.

Vidéki megrendelések pontosan utánvét mellett teljesíttetnek.

NB. Műtán a kiállítás nem sokára bezáratik, a vidéki megrendeléseket sziveskedjenek lehetőleg gyorsan beküldeni.

Valódi amerikai
Wheeler és Wilson-
varrógépeket

mától kezdve következők számított:

Nro 3 csak . . . 53 frt.
Henger Nro 5 csak . . . 110 frt.

Eredeti patent-varrógépeket
WHEELER és WILSON-rendszer

Nro 1^a ívelt asztallal és minden készülékkel . . . 45 frt.
Nro 2 ívelt asztallal, borítékkal és minden készülékkel . . . 49 frt.
Nro 2^a ívelt asztallal, minden készülékkel, finom fodros furnírral, fogóval és oszlopzattal . . . 51 frt.

Teutsch József B., Segesvártt.

Rendes göngyölés vasúti szállítára ingyen. Esetleges szállítási törésért nem vállalok felelősséget, hanem előforduló esetekben pótdarabokkal szívesen szolgálok azon árban, melyben azok nekem állnak.

(77) (10—*)
Ezer meg ezer hölgy álal mint felülmulhatian **bőr-szépítőszert** elismertett a hivatalosan megvizsgált ártalmatlan, valódi

RAVISSANTE

du dr. Lejosse

a Paris.

Ezen világhírű szépítőszert pillanat alatt a legszébb, legtermészetesebb ifjú arczsinat idáig elb.

a bőrt fehériti, frissíti és finomítja, a lég behatásaitól védelmezi, eltávolítja leggyövidebb idő alatt szepölő, májfolókat, orvosság a bőr minden tisztálanságait, a riasport, valamint minden kendőszert fülőlegessé tesz.

Nagy eredeti párisi üvegtek 2 frt 50 kr.

Kis eredeti párisi üvegtek 1 frt 50 kr.

Kapható valódi minőségben: **Kolozsvártt VALENTINI A.** ur gyógyszeriarában.

Központi szétküldési raktár: **Schwarz Henrik** Budapest.

Mária Valeria-utca 9.

(212) (6—10)
Az utolsóelőtti huzás már június 1.

A cs. k. osztrák

1839-ki államsorsjegyeket,

17 millió forintot felüli nyeménnyel, nük között a főnyeremény 280.000 frt.

és számos jelentékeny meléknyereményekkel, ötöd sorsjegy részletjegyekben adunk el mind a két utolsó huzásra.

Egy huzandjegy 8 frt 75 kr.

Egy tízed . . . 16 frt 50 kr.

Egy negyed . . . 41 frt — kr.

Egy fél . . . 80 frt — kr.

Egy huszad . . . 5 frt — kr.

Egy tízed . . . 8 frt 70 kr.

Egy negyed . . . 22 frt — kr.

Egy fél . . . 43 frt — kr.

20 frtnak előleg, s további 150 forint maradványnak fizetése mellett, mi június 5-én egy kihuzott sorozatánál ötöd 1839-ki államsorsjegyet adunk, mely szeptember 1-én okvetlen kiorszoltatik egyezség szerint az ugyanazon ár mellett a nyeremény huzásig három havi részletfizetés mellett is megkapható.

NYITRAI és TÁRSA, Bécs, Kärntnerstrasse Nr 16.

Budapestben kapható Rossefeld Manó ákeszerésnél, hatvani-utca a., Zrínyi-hez.

MOLL Seidlitz-pora.

Csak akkor valódi,

ha minden doboz címlapján a sas és az én sokszorosított czégem van lenyomva.

Büntető bírósági ítéletek ismételtlen constatálják czégem és védjegyem meghamisítását, azért óva intem a közönséget az ilyen hamisítványok vásárlása ellen, minthogy azok csak ártásra vannak számíttva.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára 1 frt. o. é.

Valódi minőségben kapható az x szel jelölt czégemnél.

Franczia borszerez sával.

A legmegbízhatóbb önégyelőző szerez a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyuladással a legbübb betegség ellen, mindennemű sebesülések, fejt., vill- és fogfájás, régi sérvék és nyílt sebek, rákfélék, úszók, szemgyuladás, mindennemű bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati tisztítással együtt 30 kr. o. é.

Valódi minőségben a f-tel jelölt czégemnél.

Dorsch-halmáj-zsirolaj

Krohn M. és társai Bergenben (Norvégiaiban).

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelembe előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi czélakra használható.

Ára egy üvegnek használati utasítással együtt 1 frt. o. é.

Valódi minőségben a *-gal jelölt czégemnél.

Raktárak. Kolozsvártt: (x*) **Valentini Ad.** gyógyszerész. (x*) **Wolff Ján.** gyógyszer. (x*) **Dr. Hintz György**, gyógyszer. (x*) **Széki Miklós**, gyógyszer. Beszterczen. (x) **Lang Károly**, gyógyszer. Décsen. (x*) **Krémer Samu** Déván. (x) **Lengyel György** gyógyszer. Diós-Szent-Mártonban. (x) **Fischer Ede**, gyógyszer. Szébenben. (x*) **Müller K.** gyógyszer. (x*) **Thalmayer F.** (x*) **Reissenberger A.** F. Szászsebesen. (x) **Reinhardt J. C.** Szerdahelyt. (x) **Schimert F.** gyógyszerész. Zalatna. (x) **Mihelyes S.** gyógyszerész urnál. Segesvártt. (x) **Teutsch J. B.** urnál. Brassóba. (x*) **Fabik Ede** gyógyszerész urnál.

Pagliano-szörp.

egyenesen Florencéből hozatva, vértisztító hatás miatt általánosan ismeretes, 1 üveg ára 1 frt.— 1 ládát 12 üveggel 10 frtnak postautalvány általi beküldése mellett, bérmentesen küld meg.

MOLL A., cs. k. udvari szállító Bécsben, Tuchlauben 9 sz.

Buziás! Legerősebb vasfürdő Buziás!

Fényes sikerrel használva: vérszegénység, sápkór, fehérfolyás, irofusák, hónapos-vérzés, mély-gyengeség, ferde szülési hajlam, magtalanság és idegyengeség, idült bélhurut, aszkór, lépkór, homok- és köbaj, idült esőhurut, lehetetlenség est. ellen.

Fürdő-idény május elejétől szeptember végéig.

Legközelebbi vasúttállomások: Temesvár és Lugos. Távirada állomás-sal is bír. (215) (2—3)

Kényelmes lakásokra néve a két nagy szállodában, valamint ásvány-víz- megrendelés, s általában minden a fürdőre vonatkozó kérdés alólirhoz intézendő, a ki minden kívánságnak a legkészségesebben megfelelend.

GROSS IGNÁ CZ, fürdőbérle.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdászánál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvártt.

Mattoni-féle

BUDAI KIRÁLY-KESERÜVIZ

MATTONI és WILLE, BUDAPESTEN
budai keserűsör-főzésznek tulajdonosai.

Mérnök

Bollinger Ferencz

hordozható jégpinczék gyára

Bécsben.

ajánlja elismert legjobb szerkezetű és

kitűnő

hűtő-készülékeit

sör, víz, tej, vaj, nyers hús hűtő

sére; ételhűtőket háztartások számára,

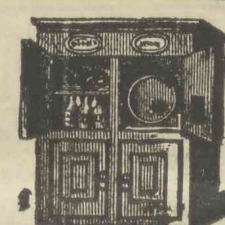
relvényeit, pezsgő csapjait; teljes italmérési sze-

Képes árjegyzékkel ingyen szolgál.

Megrendelések a fővári telepház

Bécs, Wieden, Reumthilgasse 2 sz. a. intérendők.

(107) (9—20)

(67) (12—*)

ASTHMA

indiai szivarkák Cannabis indicából

GRIMAUDT és TÁRSA gyógyszerész Párisban.

Ezen új gyógyszer Franciaország és a külföld legtöbb orvosa által a lélegzési

bajok ellen ajánlatik. Elegendő a Cannabis indicából készült szivarkák füstjét be-

lélegzeni, hogy a leghevesebb főtő, görcsös és ideges köhögést, rekedtséget, hang-

talanságot, arczideg-fájdalmat és álmatlanságot megszüntesse, valamint a régesor-

adás ellen is hatásosnak bizonyult be. — Főraktár Bécsben Benno Raabe

gyógyszerkeszkezőnél a Bäckertstrasseban.

Kolozsvárott Dr. Hintz G. gyógyszerész urnál.

Főraktár még Bécsben Róder Filepál Wienstrasse.

XX

Franczia pezsgőket,

Bordeauxi és Burgundi vörös és fehér borokat,

Malaga, Medeira, Marsalla, Sherry, Port dessert

borokat,

TOKAJI és MÉNESI ASZUKAT,

Érmelléki és Magyarádi asztali és minden jelesebb hazai vő-

rös és fehér, peccsenyeborokat,

ugyszinte

FRANCZIA és HOLLANDI liqueuröket,

Jamaica rumot és teát

a legfinomabb minőségekben és a valódiságérti kezeség mellett

ajánlanak

LÁPOSSY F. és TÁRSA

BUDAPEST,

Deák-utca 3 és egyetem-utca 2.

Árjegyzékünket kívánatra bérmentre megküldjük.

Különösen figyelembe ajánljuk kitűnő és tiszta ó tokaji aszu-

borunkat, mely az orvosi kar által is gyakran ajánlatik idült betegeknek s gyenge

gyermeknek.

(190) (4—12)

XX

(2—7)

Mit geringer Mühe und am billigsten

erzeugt Jedermann selbst

das vorzüglichste Sodawasser vermittelst KARL POCHTEL'S

Patent-Apparates, welcher für 12 bis 15 Schilling in

Frankfurt am Main, in Wien, in Pest, in Budapest, in

Prag, in Brünn, in Olmütz, in Triest, in Venedig, in

Trieste, in Genua, in Neapel, in Rom, in Florenz, in

Mailand, in Vercelli, in Turin, in Genoa, in Livorno,

in Pisa, in Siena, in Arezzo, in Grosseto, in Livorno,

in Portofino, in Rapallo, in Chiasso, in Lugano, in

Como, in Varese, in Saronno, in Gallarate, in

Inverigo, in Sesto San Giovanni, in Milano, in

Monza, in Cinisello Balsamo, in Sesto San Giovanni,

in Bergamo, in Lecco, in Sondrio, in Varese,

in Pavia, in Cremona, in Mantova, in Verona,

in Vicenza, in Padova, in Treviso, in Udine,

in Gorizia, in Trieste, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,

in Treviso, in Belluno, in Udine, in Pordenone,